

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 87/03-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. apríla 2003 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. R., Ž., zastúpeného advokátom JUDr. V. N., V. K., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu vo Zvolene vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 241/01, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. R. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. novembra 2002 doručená sťažnosť JUDr. M. R., bytom Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. V. N., V. K., ktorou namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote

podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu vo Zvolene vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 241/01.

Podľa sťažovateľa Okresný súd vo Zvolene porušil jeho základné práva tým, že nerozhodol o žalobe o zaplatenie 90 498 Sk s prísl. Namieta, že napriek tomu, že od podania jeho žaloby prešlo viac ako 15 mesiacov, nedošlo k žiadnemu úkonu smerujúcemu k príprave a prerokovaniu žaloby. Okresný súd vo Zvolene mal porušiť ním namietané práva tým, že nepostupoval v konaní o jeho žalobe o náhradu škody tak, aby to bolo možné kvalifikovať ako rešpektovanie čl. 48 ods. 2 ústavy. Spis, ktorý napadol pôvodne na Okresnom súde vo Veľkom Krtíši, bol zaslaný Okresnému súdu vo Zvolene 5. septembra 2001 (sťažovateľ zrejme omylom udáva 9. marec 2001), tento však do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu neurobil žiaden úkon, ktorý by smeroval k rozhodnutiu vo veci samej. Podľa sťažovateľa Okresný súd vo Zvolene postupoval v rozpore s ustanovením § 15 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) pri postupe ohľadom vylúčenia sudcov, keďže vec predložil nadriadenému súdu, hoci sudca, o ktorého vylúčenie išlo, vyslovil písomný súhlas, aby predseda súdu prideliť vec inému sudcovi toho istého súdu. Uplynula už nepomerne dlhá doba, viac ako 12 mesiacov, počas ktorej nebolo rozhodnuté o zaujatosti sudcov. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na judikatúru Štrasburského súdu, konkrétne *Nemec a ostatní v. Slovenská republika*, kde Európsky súd pre ľudské práva zaujal stanovisko v obdobnej veci.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní *„prijal tento návrh na ďalšie konanie a po vykonaní dokazovania vyniesol nález:*

Okresný súd vo Zvolene nekonaním vo veci pod sp. zn. 6 C 241/01, porušil právo JUDr. M. R. na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov, zaručené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj jeho právo na prejednanie veci pred súdom v primeranej lehote, zaručené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Slovenská republika – Ministerstvo spravodlivosti SR, je povinná z titulu primeraného finančného zadostučinenia zaplatiť JUDr. M. R., bytom Ž., čiastku 80.000,- Sk do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky“.

Výzvou adresovanou právnenému zástupcovi sťažovateľa ho ústavný súd 6. februára 2003 požiadal o vyjadrenie, či naďalej trvá na sťažnosti podanej voči Okresnému súdu vo Zvolene.

Právny zástupca sťažovateľa podaním doručeným ústavnému súdu 19. februára 2003 ústavnému súdu oznámil, že sťažovateľ trvá na svojom návrhu – ústavnej sťažnosti voči Okresnému súdu vo Zvolene. Rozhodnutie sťažovateľa odôvodnil nasledovne: „... *doteraz vo veci nebolo ani vytýčené pojednávanie a nie to ešte rozhodnuté vo veci samej. Vec sa nachádzala na Okresnom súde vo Zvolene v období od 5. 9. 2001 do 12. 12. 2002.*“

Okresný súd v Leviciach ústavnému súdu oznámil, že po vrátení spisu z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) Okresnému súdu vo Zvolene 18. apríla 2002 bol spis po vyjadrení sudcov Okresného súdu vo Zvolene postúpený 19. júna 2002 Krajskému súdu v Banskej Bystrici a tento 22. júla 2002 predložil opätovne spis najvyššiemu súdu na rozhodnutie. Spis došiel na najvyšší súd 25. júla 2002 a najvyšší súd 24. septembra 2002 rozhodol tak, že prejednanie veci prikázal Okresnému súdu v Leviciach. Spis bol najvyšším súdom postúpený Okresnému súdu vo Zvolene 24. októbra 2002. Dňa 12. decembra 2002 bol spis postúpený Okresnému súdu v Leviciach.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ namietol porušenie základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov súdom podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy a aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorom sa nachádza osoba (účastník konania pred súdom) domáhajúca sa rozhodnutia súdu v jej veci bez ohľadu na jej postavenie v súdnom konaní.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jeho odmietnutie z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Tieto požiadavky sa uplatňujú aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti.

Sťažnosť je podľa názoru ústavného súdu zjavne neopodstatnená aj vtedy, ak smeruje proti takému orgánu verejnej moci, ktorý už nie je spôsobilý porušiť základné práva, ktorých porušenie sa v sťažnosti namieta, pretože prestal byť v čase podania sťažnosti takým orgánom verejnej moci, ktorý je oprávnený a povinný podľa pravidiel o príslušnosti konať a rozhodovať o veci sťažovateľa. Z toho pre sústavu všeobecného súdnictva vyplýva, že ak všeobecný súd nie je príslušný vo veci konať v dôsledku rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že vec sa prikazuje na prejednanie a rozhodnutie inému všeobecnému súdu (dôvod nerozhoduje a môže to byť nutná aj vhodná delegácia, prípadne nedostatky v procesných podmienkach), potom nie je ani tým súdom, ktorý by bol oprávnený a povinný vo veci konať tak, aby sa prejedнала a rozhodla bez zbytočných prietáhov (v primeranej dobe).

Okresný súd vo Zvolene podaním doručeným ústavnému súdu 3. januára 2003 oznámil, že na základe rozhodnutia najvyššieho súdu z 24. septembra 2002 bola vec sp. zn. 6 C 241/01 prikázaná na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu v Leviciach, spis sa

vrátil na Okresný súd vo Zvolene 24. októbra 2002 a bol 12. decembra 2002 zaslaný Okresnému súdu v Leviciach.

Vo veci sťažovateľa je podľa názoru ústavného súdu podstatné to, že najvyšší súd uznesením z 24. septembra 2002 rozhodol tak, že vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu v Leviciach. Spis 24. októbra 2002 došiel na Okresný súd vo Zvolene, ktorý ho 12. decembra 2002 zaslal (bez rozhodnutia) Okresnému súdu v Leviciach. Z uvedeného vyplýva, že od 24. septembra 2002 vo veci nebol príslušný konať a rozhodovať Okresný súd vo Zvolene a od tohto rozhodnutia, ktoré sa stalo účinným jeho prijatím, Okresný súd vo Zvolene nebol tým súdom, ktorý by vôbec mohol porušiť základné práva sťažovateľa, ktorých porušenie namieta. Sťažnosť došla ústavného súdu až 4. novembra 2002, t. j. po citovanom rozhodnutí najvyššieho súdu, hoci pred zaslaním spisu Okresnému súdu v Leviciach. To však nemení nič na závere, že v čase podania sťažnosti Okresný súd vo Zvolene nebol oprávnený ani povinný vo veci postupovať, tak ako to požaduje čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože od 24. septembra 2002 prestal byť miestne príslušným súdom.

Ústavný súd preto konštatoval, že postupom Okresného súdu vo Zvolene vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 241/01 nemohlo v čase podania sťažnosti byť porušené právo sťažovateľa na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a nemohlo byť porušené ani jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru. Okresný súd vo Zvolene už nebol spôsobilý porušiť tieto základné práva.

Vychádzajúc z uvedeného záveru po predbežnom prerokovaní ústavný súd sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom. Preto nebolo možné akceptovať podanie sťažovateľa, ktorý prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že ak ústavný súd chce, nech prejedná vec aj za účasti Okresného súdu v Leviciach. Advokát podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 132/1990 Zb. o advokácii v znení

neskorších predpisov musí poskytovať právnu pomoc v súlade s platným právnym stavom a takéto podanie zjavne odporuje tomu, že konanie pred ústavným súdom je ovládané princípom dispozitívnosti, ktorý vylučuje, aby ústavný súd iný všeobecný súd zapájal do konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) navrhovaným spôsobom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2003